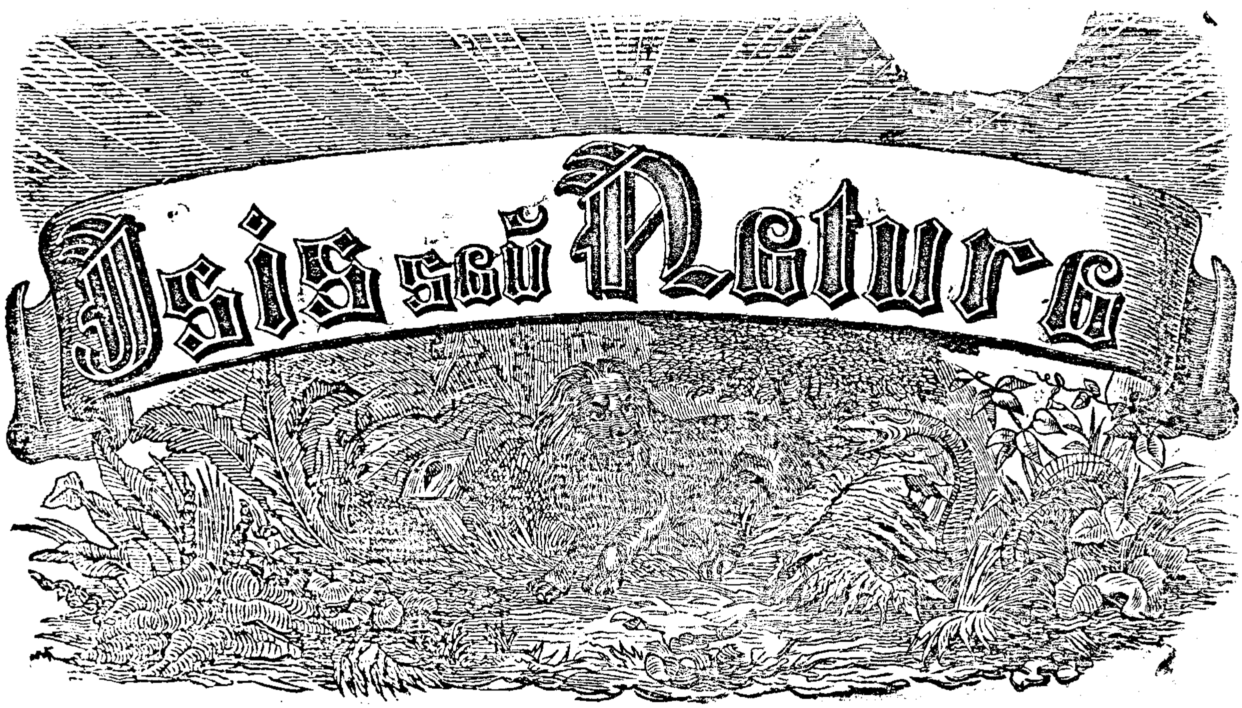

JURNAL

ПЕNТРȢ РЕSПÎNDІРЕА ШТІІNЦЕЛОРȢ̆ NАТȢРАЛЕ ШІ ЕSАКТЕ, ÎN ТОАТЕ КЛАSЕЛЕ

Редіцеатȣ̆

de

PROFESOR DOCTOR IULIUS BARASH.

№ 23. (Апȣлȣ̆ алȣ̆ паtрȣлеа) Бȣкȣрешtĭ 22 Іȣніе, 1859.

Копріndереа: Леціле търіtішȣлȣĭ în паtȣръ.— Апеsteticе saȣ̆ ремеzіĭ în kontpa dȣpepeĭ.— Tocanulŭ.— Despre мъsȣріле antiче.— Комȣпікаціȣпĭ sчіепtifiче мічĭ.

Леціле търіtішȣлȣĭ în паtȣръ.

II.

Ȣпеле din леціле търіtішȣлȣĭ în паtȣръ, ле аȣ̆ înвъцаtȣ̆ ші кȣпоskȣtȣ̆ кеарȣ̆ оаменіĭ de pîndȣ̆ kîndȣ̆ аȣ̆ авȣtȣ̆ окаsіȣпе але обsерва.

Аша аȣ̆ възȣtȣ̆ пъstоріĭ ші ачеіа каре se окȣпȣ̆ кȣ крешtереа кîіпілорȣ̆ къ, soiȣлȣ̆ кîіпілорȣ̆ челор маĭ пȣtерпічĭ, sъ slъбеште dакъ пȣ îпгріжеskȣ̆ а аmestека din timпȣ̆ în timпȣ̆ ачеstȣ̆ soiȣ̆ кȣ алtȣ маĭ бȣпȣ̆ de kîtȣ̆ dînsȣ. Маĭ кȣ seамъ аȣ̆ обsерваtȣ̆ пъstоріĭ къ soiȣлȣ̆ оілорȣ̆ sъ stрікъ (adекъ міеіĭ ръmîпȣ̆ мічĭ, оіле девіпȣ̆ маĭ пȣцінȣ̆ грasе, saȣ̆ къ лîпа лорȣ̆ devine маĭ гроasъ) kîndȣ̆ пȣ îпгріжеskȣ̆ але îmперікеа din timпȣ̆ în timпȣ̆ кȣ бербечĭ d'ȣпȣ̆ soiȣ̆ маĭ бȣпȣ̆. Dарȣ̆ ші Лапопȣлȣĭ în Норвеціа п'а пȣtȣtȣ̆ sъ'ĭ skапе din ведере къ, kîndȣ̆ îmперекеазъ елȣ̆ вара ȣпȣ̆ чербȣ̆, репȣ̆ domesteчitȣ̆, к'ȣпȣ̆ репȣ̆ sълбаtікȣ̆ în тоаtъ forцa ші енерціа лȣĭ, atȣпчĭ soiȣлȣ̆ ренілорȣ̆ se îmбȣпъtъцеште мȣлtȣ̆. Кеарȣ̆ întре пасеріле поаstре domestiче, dакъ пȣ îпгріжеште чіне-ва а îmперекеа soiȣлȣ̆ лорȣ̆ кȣ soiȣрĭ маĭ бȣпе, atȣпчĭ пасеріле se stрікȣ̆, adекъ паskȣ̆ пȣіĭ slабĭ, мічĭ кȣ пȣцінъ карпе авîпdȣ̆ пічіоареле лȣпцĭ ші пефіindȣ̆ în stаре sъ se îпграшъ мȣлtȣ̆.

Sîntȣ̆ ȣпіĭ оаменĭ esацераціĭ în оrіпіȣпіле лорȣ̆ despre морале каре zікȣ̆ къ, în doмепȣлȣ̆ Natȣреĭ domпеште о пеморалітате маре, fіindȣ̆ къ, прекȣmȣ̆ ведемȣ̆, паtȣра însъ faвopiseaзъ пеfideлітаtеа къsъtоріеĭ ші dese skimбърĭ în sfера

търіtiшȣлȣї; fiindȣ къ вedemȣ къ în toцї aniї animaлеле se împерекеазъ кȣ алte indiвide; перекea d'astъzї нȣ este ачеа din anȣлȣ tpекȣtȣ шч.л. Ачеїа каре zікȣ astea, нȣ шtiȣ къ singȣpȣл mizлокȣ а пъstpa paseле în кȣалitъцiле лорȣ вȣне indiвidȣале шi de pase, este aчеastъ neſidelitate конжȣгалъ în лȣmea animaлъ.

Deja Buffon а observatȣ къ, кîndȣ împерекemȣ difepite pase, пȣiȣлȣ каре еасъ seamънъ în прiвinцa fъптȣреї корпȣлȣї, maї кȣ seamъ а капȣлȣї шi а пiчiоарелорȣ, asemenea шi în прiвinцa кȣалitъцiлор moрале, пȣiȣл, zічemȣ seamънъ кȣ tatъл; dap în прiвinцa търіmeї корпȣлȣї, пȣiȣл seamънъ кȣ mȣma. Каi englezeшtї не арътъ ȣнȣ esemплȣ foapte intepesantȣ în papoptȣлȣ aчesta. Каi englezeшtї aшa de stimaцї шi de прецȣiцї акȣmȣ, аȣ eшitȣ d'ȣнȣ крȣчiamentȣ fъкȣtȣ прin împreȣнарea apmaseлорȣ арабї кȣ iene de Nopmandia. Калȣ арабеskȣ este негpeшitȣ калȣлȣ челȣ maї нобiлȣ în прiвinцa fъптȣреї, а iȣцелеї шi а форцiлорȣ sale; dapȣ sîntȣ miчї de talie. Ieнеле de Nopmadia se deosebeskȣ прin deoseвitъ mъpime. Nainte к'о sȣtъ de anї, аȣ începȣtȣ а împерекеа apmъsapiї арабештї кȣ iene englеze шi eatъ къ продȣktȣлȣ каре а eшitȣ d'aчеastъ împreȣнаре de doȣ difepite pase, împreȣнъ în sine шi кȣалitъцiле aчestорȣ difepite pase; de ачееа, калȣл englezeskȣ аре toatъ fpȣmȣseцea, fокȣлȣ шi iȣцеала ȣнȣї калȣ арабеskȣ пе лîнгъ taliea mape шi кърноasъ а ȣнȣї калȣ de Meklemburg. Eatъ шi ȣнȣ алtȣ esemплȣ intepesantȣ. În Англiea, esistъ în каsеле оаmенiлорȣ ȣнȣ soiȣ de кiїнї de вînatȣ eшiцї de кiїнї de вînatȣ din Sпаnia шi împерекеацї кȣ кiїнеле-вȣлпȣ nativȣ în Англiea. Кiїнеле-вȣлпȣ аре о mape iȣцеалъ а ȣmблетȣлȣї. Кiїнеле вînatорȣ din Sпаnia аре ȣнȣ instinktȣ de вînatȣ aшa de finȣ, în кîtȣ кȣноаште de depapte prezenцa вînatȣлȣї, mepge fȣрiшȣ кътре dînsȣ, salтъ шi îлȣ npinde. Dapȣ englezii аȣ обiчеiȣ къ învъцȣ копоiiї лорȣ ка sъ нȣ mişче din локȣ, sъ stea нȣmaї шi sъ aштепte пе вînatȣ dapȣ sъ нȣ алерge dȣпе dînsȣ. Шi eatъ акȣmȣ ȣнȣ лȣкрȣ кȣрiоsȣ: пȣiї кiїнiлорȣ пъsкȣцї în Англiea învъцацї sъ stea în локȣ, doвîndeskȣ aчеastъ кȣалitate кеарȣ din zioa наштереї лорȣ фъръ вр'о învъцътȣръ. Aшa dapȣ este провatȣ къ кеарȣ învъцътȣра animaлелорȣ domestiче tpeвe ка ȣнȣ dapȣ de moштenipe ла пȣiї лорȣ! Пъкatȣ къ omȣлȣ нȣ арatъ aчеаstъ împreцiȣраре; altmintpелеа, арȣ fi destȣлȣ ка sъ învъцъm пе пъріцї ка sъ naskъ копiї învъцацї! — Eatъ шi ȣнȣ алtȣ esemплȣ. Оаiеа din Англiеа аре обiчеiȣ къ naшte în soчietate кȣ алte оï; пе кîndȣ оаiеа din Skoцia ȣmблъ singȣpatikъ шi нȣ е soчiaвiле; апоï s'а observatȣ къ adȣкîndȣ оаiеа englezъ ла Skoцia, aчеаstъ оаiе пъstpeazъ кеарȣ пе mȣнцiї Skoцiеї fipea eї къ ȣmблъ în soчietate шi aчеаstъ кȣалitate о пъstpeazъ în Skoцia пînъ ла а tpeia цeнерацiȣне! – Eatъ înkъ ȣнȣ esemплȣ: în naptea mepidionaлъ а Amepiчеї (Bouenos Ayeres, Montevideo) esistъ ȣнȣ soiȣ de каї каре аȣ кȣалitate къ, кîndȣ învъцa чiне-ва ȣнȣ калȣ ка sъ ȣmбле în вȣestpȣ, toцї пȣiї а tȣtȣpopa цeнерацiȣнiлорȣ каре ворȣ eшi d'aчеstȣ калȣ învъцatȣ, ворȣ ȣmбла шi eї în вȣestpȣ!

De mȣлtȣ s'а observatȣ къ pasa bovina (воï, вачї, вiволї) se stpікъ, adекъ къ воiї doвîndeskȣ оаse slaбe, nepdȣ din пȣtepea, taȣpiї нȣ sîntȣ продȣktiвiлї шi вачiле daȣ пȣцiнȣ лapte dakъ нȣ îngrijeште чiне-ва ка sъ împерекеze воiї шi вачiле лȣї din timпȣ în timпȣ кȣ воï шi вачї d'о алtъ pasъ maї вȣнъ de кîtȣ а лȣї. Dapȣ este în Eȣропа ȣнȣ попоpȣ каре а mepsȣ кȣ ideea крȣчiamentȣлȣї paselорȣ foapte depapte шi astъ-felȣ а ажȣнsȣ d'а îmвȣнътъцitȣ mȣлtȣ toate animaлеле sale domestiче. Aчеstȣ попоpȣ este попоpȣл englезȣ. Englezii аȣ adȣsȣ порчї din Afpika шi 'ї а împерекеatȣ кȣ порчї englezї. Пȣiї aчestорȣ порчї аȣ doвînditȣ doъ кȣалitъцї аї пъpinцiлорȣ лорȣ din Afpika adекъ se цiнȣ maї кȣрацї de кîtȣ порчiї din Eȣропа шi daȣ шȣнче maї gȣstoase. Englezii аȣ tpansnoptatȣ кеарȣ гъiнї, поpȣmбї шi алte пъsъpї de neste очеанȣ ла patpiea лорȣ шi eatъ къ аȣ doвînditȣ къ нiчї întp'о napte а лȣmеї нȣ sîntȣ пасърї maї mapї шi maї gȣstoase de кîtȣ în Англiеа.

Noї, în Pomania, sîntemȣ în прiвinцa aчеаsta, antinoziї englezilорȣ; eї аȣ fъкȣtȣ toate пentpȣ animaлеле domestiче шi noї n'amȣ fъкȣtȣ nimiкȣ. Aвemȣ ȣнȣ soiȣ de каї каре аре ȣнеле кȣалitъцї прецiоase adекъ ȣmблъ iȣte шi pавdъ mȣлtȣ (ка вieтȣлȣ pomînȣ), dapȣ aчешtї каї sîntȣ miчї, n'аȣ о înfъцiшаре шi este silitȣ чiне-ва а пȣне ла о tpъsȣpъ ontȣ шi zeчe каї pomîneштї miчї, în локȣ de doї saȣ natpȣ каї mapї. De че нȣ ш'а rînditȣ nimenea а înкрȣчiша pasa каiлорȣ ла noї

кȣ kai dintp'ȣnȣ soiȣ mape ші fpȣmoші, прекȣmȣ sîntȣ kai de Tpansiлвaniea, кape sîntȣ ші eĭ продȣktȣ ȣnȣĭ крȣчiamentȣ? Dakъ Pomъniea ва авea odatъ tpeбȣinцъ de каваaлepie, de че sъ нȣ o iea de kaĭ пъskȣцĭ пe пъmîntȣл eĭ? Aвem aiчĭ o pasъ de oĭ кape daȣ лîna гpoasъ нȣmitъ цirae. Oaia de pasa finъ нȣmitъ Merinos, нȣ noate sъ sȣбsiste ла noĭ, asta npoвine de dife-pinцъ a климeĭ noastpe ші ачeлeĭ din Snaniea, dapȣ de че н'a нȣsȣ пînъ акȣmȣ nimenea în лȣкpape, крȣчiamentȣлȣ алȣ oiлopȣ noastpe de цiraie кȣ oaia de лînъ finъ? Oape în toatъ Eȣ-pona, nainte кȣ doъ sȣte de anĭ, нȣ epa oĭ d'ȣnȣ soiȣ opdin-pȣ ка цiraiea noastpъ? Oape н'aȣ пpoчedatȣ ші аколо пpin крȣчiamentȣлȣ paseлopȣ пînъ a doбînditȣ oaia кȣ o лînъ finъ?

(Ва ȣpma.)

Anestetiчe saȣ pemezii în kontpa dȣpepeĭ.

(Ȣpmape.)

Англezii, amiчiĭ клорофорȣлȣĭ, пînъ kîndȣ peцina Victoria нȣ'лȣ. a întpeбȣinцatȣ înkъ în лȣȣzie, aȣ къȣtatȣ пpin difepite apгȣmente a ком-бate ачestȣ apгȣmentȣ бiбликȣ în kontpa клopo-fopȣлȣĭ. Eĭ aȣ zisȣ къ ачeastъ пopȣнka лȣĭ Dȣmnezeȣ, нȣ noate sъ fie цeнepaле neнtpȣ opi че femee; къчĭ вedemȣ ла ȣniĭ попoлĭ în Ame-pika къ femeeлe лopȣ н'aȣ niчĭ o ȣpmъ de dȣ-pepe ла faчepe ші îndatъ dȣnе че a fъкȣtȣ, keap ȣnȣ кȣaptȣ de opъ maĭ пe ȣpmъ, femeea sape ші жoaкъ în kasъ. Ȣnde dapȣ este aiчĭ afȣpisipea Eвeĭ къ toate feteлe eĭ, къ нȣmaĭ кȣ dȣpepe tpe-бȣe sъ naskъ копiĭ? Dapȣ adвepsapiĭ лopȣ н'a вpȣtȣ sъ ште niчĭ d'ачestȣ apгȣmentȣ. În An-глiea, aȣ întp'adeвъpȣ ȣniĭ oamenĭ niште ideĭ бi-zape în esпликapea бiблieĭ. Aша s'a въzȣtȣ аколо пpeoцĭ попpindȣ алtoipea копiiлopȣ, zikîndȣ къ, fiindȣ къ вȣбatȣ e tpimisȣ de ла Dȣmnezeȣ, oa-meniлopȣ, нȣ tpeбȣe nimenea sъ se skȣteaskъ d'ачeastъ natimъ. Dapȣ temepea d'a нȣ вeni în колiziȣneа кȣ opdiniле лȣĭ Dȣmnezeȣ a adȣsȣ пe ȣniĭ англezĭ ла aбsȣpditatea чea maĭ mape. Aша s'a въzȣtȣ ȣniĭ пpeoцĭ eskлȣzindȣ din ко-мȣniȣнeлe кpeштine пe ȣniĭ oamenĭ кape aȣ în-tpodȣsȣ însȣfлъtopĭ ла maшiнeлe лopȣ, къчĭ a-чeштĭ zeлoшĭ aȣ zisȣ: нȣmaĭ Dȣmnezeȣлȣ Kpea-topȣлȣ лȣmeĭ a кpeatȣ ші вîntȣ кȣmȣ dapȣ кȣ-teazъ ȣnȣ omȣ sъ imite кpeatopȣлȣ пpodȣkîndȣ ші елȣ ȣnȣ вîntȣ пpin sȣfлъtopĭ? Eatъ ȣnȣ ap-гȣmentȣ admipaбiлȣ! Dȣпe ачestȣ apгȣmentȣ, apȣ fi tpeбȣitȣ ка ші niште пъpinцĭ кape aȣ fiĭ че sîntȣ „niште mъгapĭ" sъ fie eskлȣшĭ din комȣ-niȣne; къчĭ кȣmȣ aȣ кȣtezatȣ eĭ a ȣzȣpпa dpen-tȣлȣ кpeatopȣлȣĭ кape 'шĭ a пpesepвatȣ însȣшĭ dpentȣ a пoпȣла лȣmea sa кȣ mъгapĭ ші алte doбitoaчe!

Алte apгȣmente în kontpa клорофорȣлȣĭ ла лȣȣze aȣ aвȣtȣ o maĭ mape вaлoape, adeкъ ȣniĭ aȣ zisȣ къ natȣpa a datȣ femeĭ dȣpepea faчepeĭ ка ȣnȣ monitopȣ алȣ пepiкȣлȣлȣĭ кape o amepinцъ. O femee кape ape ла o faчepe dȣpepe пpea mape ші пpea лȣнгъ, este înштiinцatъ de natȣpъ къ o a doъ faчepe noate sъ'ĭ koaste вieaцa; anoĭ dakъ femeea каȣtъ sъ se skane de dȣpepea faчepeĭ пpin клорофорȣ, гpeшitȣ къ пepde a-вantaцiȣлȣ înштiinцъpeĭ кape a пȣtȣtȣ sъ'ĭ dea dȣpepea. Iapȣ aлцiĭ aȣ zisȣ къ s'a въzȣtȣ къ dȣпe лȣapea клopoфopmȣлȣĭ, aȣ înчetatȣ mȣнчĭ кȣ totȣлȣ; ла ачeasta s'a ръsnȣnsȣ къ нȣmaĭ ȣnȣ medikȣ кape нȣ ште кȣmȣ ші kîtȣ клорофорȣ tpeбȣe sъ'ĭ dea ȣneĭ femeĭ, нȣmaĭ ачeлea noate sъ fakъ къ, dîndȣ пpea pepede ші пpea mȣлtȣ, sъ înчeteazъ mȣнчiле кȣ totȣлȣ. Ȣnȣ maтȣцȣ în-цeлentȣ, нȣ вa da ȣneĭ лъȣze mȣлtȣ клopoфopmȣ ȣnȣ ȣ dȣпe aлtȣ. Къчĭ se ште къ întîia enepцie a клорофорȣлȣĭ este къ înчeteazъ miшкъpiле вoлȣntape, simцiчiȣnea ші кȣnoштinцa de sine кape o ape opĭ-че omȣ; dîndȣ maĭ mȣлtȣ клo-pofopȣ, atȣнчĭ înчeteazъ ші toate miшкъpiле кopnȣлȣĭ nевoлȣntape (nesȣпȣse вoinцeĭ noastpe s. e. mȣнчiле *) mitpeĭ ші keapȣ pesnipaцiȣniле пȣлmîniлopȣ ші бъtaia inimeĭ noate sъ înчeteaze; atȣнчĭ omȣлȣ e moptȣ.

Aша dapȣ dakъ ла toate onepaцiȣniле xi-pȣpцiкaле este чepȣtȣ къ xipȣpгȣлȣ sъ нȣ dea бoлnaвȣлȣĭ пpea mȣлtȣ клopofopȣ, ла лъȣze ачeastъ пpeкaȣцiȣne este înkъ maĭ neчesapie ші

*) Notъ. Amȣ zisȣ aiчĭ къ dȣpepiле faчepeĭ saȣ mȣнчiле mitpeĭ нȣ sîntȣ sȣпȣse вoinцeĭ femeĭ. Ачeasta s'a adeвepitȣ пpin teopie ші mȣлte esпepimente foapte intepesante. Aша s'a въzȣtȣ къ ла ȣneлe femeĭ паpaлizate кape н'a пȣtȣtȣ sъ miшче niчĭ кȣ mîna niчĭ кȣ пiчiopȣ, mitpa totȣ a лȣкpatȣ ші a aвȣtȣ mȣнчĭ. Asemenea s'a вȣzȣtȣ ла ȣneлe femeĭ кape aȣ mȣpit în faчepe, къ keap dȣпe înчetapea tȣtȣpopa semneлop de вieaцъ ла ачeste nenopoчite femeĭ, aȣ skosȣ ȣnȣ копiлȣ вiȣ din mitpъ. Ачeste întîmплъpĭ aȣ fъкȣtȣ къ ла ȣniĭ по-пȣлĭ este o лeцe къ, kîndȣ o femee a mȣpitȣ în faчepe, къ нȣ o îнгpoanъ пînъ kîndȣ н'a eшitȣ копiлȣлȣ din mitpa eĭ.

nічї нȣ е de treбȣinцъ а da лъȣzeї мȣлtȣ клороforȣ пentrȣ însȣfларе.—

Ȣnȣ алtȣ аргȣmeantȣ în контра клорофорȣлȣї ла лъȣzе este, къ ȣnії pretindȣ къ о лъȣzъ каре а лȣatȣ клорофорȣ este маї мȣлtȣ sȣпȣsъ небȣnієї каре атакъ kîte odatъ пе лъȣzъ, de kîtȣ ачело каре n'аȣ лȣatȣ клорофорȣ. Dapȣ nічї ачestȣ аргȣmentȣ нȣ е sігȣрȣ; къчї небȣnіеа лъȣzелорȣ (Mania parturientium) este о патимъ atîta de раръ în kîtȣ не лipseskȣ пînъ акȣмȣ чіфре позітіве ка съ щимȣ dакъ întp'adeвъpȣ ачеле каре аȣ лȣatȣ клорофорȣ sîntȣ маї sȣпȣse аchestеї патіме de kîtȣ ачеле каре n'а лȣat'о.

Despre adeвърацї перікоlї продȣшї прin însȣfлареа клорофорȣлȣї, щiinца medічineї аре акȣмȣ niщte datine foapte esakte щі foapte кȣpioase. Аша se щie къ în zече anї чеї dȣпе ȣрмъ, s'а întîmплatȣ în Еȣропа щі Амеріка 74 казȣрї de moapte în ȣрма însȣfлъреї кȣ клорофорȣ. În ачestȣ timпȣ s'а клорофоратȣ нȣмаї în doъ snітаlȣрї марї de Лondonȣ (каре аре neste 10 snітаlȣрї) пътърȣлȣ de 6000 de oamenї, ла операцiȣnї граве хірȣрцікале. Se sокотеще къ totȣ în ачestȣ timпȣ s'а клорофоратȣ în Еȣропа щі Амеріка *ȣnȣ міліонȣ щі doъ sȣte de мії de oamenї.* Аша dapȣ, îmпърцindȣ нȣміtеле 74 казȣрї de moapte пе ачestȣ пъмърȣ алȣ операцiȣnілорȣ, о съ easъ ȣnȣ казȣ de moapte пентрȣ щеаї-sȣпре-zече мії de операцii; este dapȣ înвеdepatȣ къ перікоlȣлȣ este foapte мікȣ щі маї nimікȣ. Întpe ачeste sȣме de морцї, se aфлъ щі doъ лъȣzе клорофорізате; dapȣ în amîndoъ казȣpiле, лъȣzеле sінгȣре 'щі-аȣ лȣatȣ клорофорȣ; пȣтемȣ dapȣ съ zічемȣ къ еле sінгȣре s'а омopîtȣ. Пе d'алtъ парте s'а арътatȣ къ metoda d'а клорофоріzа лъȣzеле а pedȣsȣ морталіtatea лъȣzелорȣ întp'ȣnȣ modȣ foapte sімцiторȣ. Къчї боала терібілъ de snasmȣpї лъȣzелорȣ (Eclampsia parturientium) каре маї наinte sечера лъȣzеле în Англiea, s'а арътatȣ ла 190,313 лъȣzе клорофорізате нȣмаї 273 de орї аdекъ ȣnȣ касȣ de eclampsia (snasme) ла 700 лъȣzе щі кеарȣ dintp'ачeastъ, ла fie-каре 9 атаkate de ачeastъ патимъ аȣ мȣрitȣ нȣмаї 2. Dȣпе аналеле medікале але snітаlȣлȣї de naщtepe de ла Dublin, s'а арътatȣ ȣрмъторȣлȣ резȣлтatȣ алȣ морталіtъцеї лъȣzелорȣ în рапортȣ кȣ лȣнцimea dȣpepeї кърора ераȣ sȣпȣse adекъ:

Ла femeї каре авȣtȣ мȣнчї нȣмаї 2 оре (чеасȣрї) а мȣрitȣ ȣna întpe 320 лъȣzе.

Ла femeї каре авȣtȣ мȣнчї нȣмаї de ла 2 пînъ ла 6 оре а мȣрitȣ ȣna întpe 145 лъȣzе.

Ла femeї каре авȣtȣ мȣнчї нȣмаї de ла 7 пînъ ла 12 оре а мȣрitȣ ȣna întpe 80 лъȣzе.

Ла femeї каре авȣtȣ мȣнчї нȣмаї de ла 12 пînъ ла 36 оре а мȣрitȣ ȣna întpe 23 лъȣzе.

Dapȣ ла femeї каре аȣ авȣtȣ мȣнчї маї мȣлtȣ de kîtȣ 36 оре, а мȣрitȣ ȣna întpe 6 лъȣzе.

Este dapȣ înвеdepatȣ kîtȣ de mape este înfлȣinца въtъмъtoape а dȣpepeї мȣнчілорȣ асȣпра sънътъцеї щі віецеї лъȣzелорȣ; прin ȣрмаре, fiindȣ къ клорофорȣл taie dȣpepea мȣнчілор, негрещitȣ къ trebȣe съ мікщȣpeze мȣлtȣ щі морталіtatea лъȣzелорȣ.

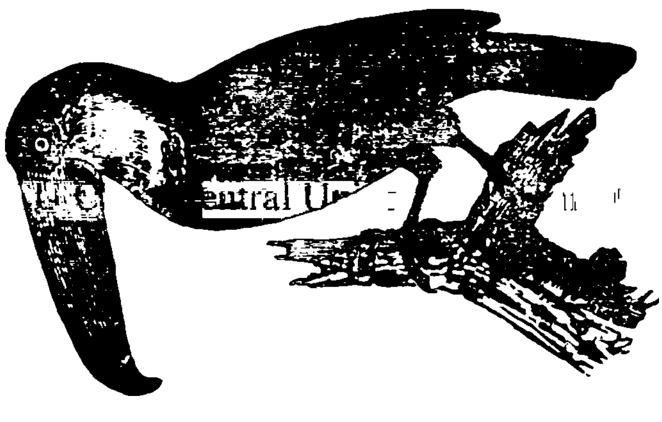
Резȣлtatеле аналоаце аȣ арътatȣ statistika oamenілорȣ операцї în snітаlеле прin операцiȣnї марї. Naintea inвенцiȣnеї клорофорȣлȣї, мȣpise în snітаlȣpiле міліtape але Марeї Брітанiеї întpe 100 de amпȣtaцї (ла мînъ saȣ пічiорȣ) пътърȣлȣ de 28; акȣмȣ кȣ клорофорȣ, моаре нȣмаї 23 întpe о sȣtъ de amпȣtaцї. Dapȣ în snітаlȣлȣ de Salisburg (Англiea) ȣnde naintea клорофорȣлȣї мȣpise 22 прочente d'amпȣtaцї, în чеї d'întîiȣ 6 anї dȣпе inвенцiȣnea клорофорȣлȣї, морталіtatea а къzȣtȣ ла 9 прочente щі пе ȣрмъ кеарȣ ла 6 прочente!

Аша dapȣ se паре къ, кȣ toate kontestaцiȣnіле, inвенцiȣnea клорофорȣлȣї este ȣna din inвенцiȣnіле чело марї fъкȣte în sалȣtа oamenipeї щі къ profetiea лȣї Sir Humphry Davys къ pемеziiле anestetiче (amорцitoape) ворȣ жȣка odatъ ȣnȣ ролȣ mape în medічinъ, къ ачeastъ profetie, zічемȣ, se adeвереазъ din zi în zi маї мȣлtȣ. Орї-кȣмȣ, este о inвенцiȣne грандiоасъ къ omȣлȣ este în stape прin ȣnȣ pemedіȣ пъsкочitȣ щі препаратȣ de dînsȣ, а se револта în kontpa tіранȣлȣї челȣї маї mape din лȣме, adекъ în kontpa dȣpepeї. Еатъ întp'adeвър къ клорофорȣлȣ este о короанъ ноъ пентрȣ лібертatea омȣлȣї; къчї ȣnȣ омȣ неsȣпȣсȣ dȣpepeї, нȣ е sȣпȣсȣ nімȣлȣї!

Tucanulŭ.

Sîntȣ în лȣme niшte oamenĭ каре аȣ о гȣръ аша de mape în кîtȣ тоцĭ se sперіе de eĭ, кîndȣ eĭ deskidȣ гȣра; паркъ ворȣ съ înгiцъ пе toatъ лȣmea; dap кînd аре чіне-ва кȣраціȣ ші se апропіе de dînшiĭ, веde къ нȣ fак nimik; stpig нȣmaĭ ші алтȣ nimikȣ. În asemenea îmпpeціȣpърĭ se aфлъ ші пасереа *Tucan* saȣ *Ramphastos* despre каре ворбітȣ акȣmȣ.

Ачеаstъ пасъре (везĭ алътȣpata figȣpъ) аре ȣнȣ чіокȣ deoseбitȣ de mape în кîtȣ поate съ'ші înкіпȣеаskъ чіне-ва лȣкрȣ mape de dînsȣлȣ, dapȣ întp'ȣdевъpȣ чіокȣлȣ ачестopȣ пасерĭ este аша de sлабȣ în кîtȣ еле нȣ potȣ съ fакȣ nimikȣ кȣ dînsȣ; къчĭ елȣ este sȣбціре ка о коалъ de хîptie ші este d'o цесътȣpъ аша de дебіле ші de moале în кîtȣ пасереа нȣ е în stape съ spаргъ кȣ dînsȣ нічĭ тъкарȣ о череашъ. De ачееа natȣpа, maĭкъ бȣнъ пентpȣ тоці fii eĭ, a îngpiжitȣ întp'ȣнȣ modȣ партікȣларȣ пентpȣ ачесте пасерĭ ка съ нȣ моаръ de foame. Adекъ ачесте пасърĭ кîndȣ iĭ а în гȣръ вр'о insektъ saȣ о поатъ о ароȣнкъ în sȣsȣ ші în жосȣ nînъ кîndȣ обіектȣл mînкъpeĭ лорȣ iĭ а venitȣ tokmaĭ în гȣръ астȣ-фелȣ, къ поate съ'лȣ înгiцъ біне ші atȣнчĭ îлȣ înгite.

Пасереа Tucan saȣ Ramphastos.

Ачесте пасерĭ аȣ în fъntȣpа лорȣ чева de корбȣ. Нȣmaĭ чіокȣлȣ лорȣ ръmîne чева deoseбitȣ în mъpime ші în колоаре; asemenea ші лімба лорȣ este deoseбitъ; къчĭ seamъnъ к'о бȣкатъ sȣбціре de балеnъ каре femeeле о пȣнȣ în корsetеле лорȣ.

Sîntȣ ка 15 sпеціе de ачеstȣ ценȣ; dapȣ sпеціа despre каре ворбітȣ, аре ȣнȣ чіокȣ галбенȣ аша de mape în кîtȣ е maĭ mape de кîtȣ капȣлȣ лорȣ (ка ші ла ȣniĭ oamenĭ, гȣра е maĭ mape de кîtȣ капȣ); чіокȣлȣ аре ла вîpfȣ о patъ неагръ; gîtȣлȣ е албȣ denainte, înконціȣpatȣ ка к'о панглікъ poшie.

Ачеаstъ пасъре tpъеште în пъdȣpiле Бразиліеĭ ші Гȣіапа. (Amepiка mepidionaлъ). Пȣiĭ съĭ, în нȣmъp de doĭ, кîndȣ шъnînкȣ съ пȣnȣ пе spinape. Eĭ skotȣ stpigapea *Рак-Рак*. Пенеле eĭ че sîntȣ foapte fpȣmoase, съ întpeбȣінцеазъ ка ȣнȣ fелȣ de бланъ fpȣmoasъ.

Eatъ о fiinцъ fpȣmoasъ, к'о гȣръ mape dapȣ нȣ е бȣнъ de nimikȣ; dакъ не ȣітъmȣ împpeціȣpȣл nostpȣ, гъsimȣ mȣлте asemenea fiінце. de ші нȣ se нȣmeskȣ Tucan ші нȣ sîntȣ пасерĭ.

Despre тъsȣpiле antiче.

De

A. Treb. Lauriani.

E. (Ȣpmape.)

IV Дȣпъ moaptea лȣĭ Siцismȣndȣ se tȣpбȣpъ monetъpia ла Дȣнъpe ші ла Penȣ, ші în toatъ Цермаnia. Sȣntȣ Fpidepikȣ III se fабрікаръ кpȣчіарĭ аша de ръĭ, înкътȣ fлopentinȣлȣ de аȣpȣ se sȣi de ла 1 fлopint нȣmepapiȣ ла 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 14 ші maĭ sȣsȣ. Цермаniĭ нȣmipъ în баціокȣpъ ачеа monetъ pea. Schinderling. — Asseminea înкȣpкътȣpъ se fъкȣ ші ла Дȣнъpea de mizлокȣ пpe timпȣлȣ лȣĭ Албертȣ ші алȣ лȣĭ Владіsлавȣ. Реціле Matia Корвінȣ fабрікъ denapi de 3 пърці apamъ ші 1 аpціntȣ, ші opdinъ ка 200 atapĭ denapĭ съ'se нȣmepe пентpȣ 1 fлopentinȣ de аȣpȣ. Ачеаstъ peдȣкціȣне îndoitъ fȣ înкъ о fачере de біне, fiindȣ

къ maĭ înainte de dънsъль moneta se stpiкasse шi maĭ tape, шi пentpъ 1 fлopentinъ de aъpъ se черea шi maĭ mълцĭ denapĭ

Ла annъль 1464 Matias Корвinъ pestъpъ monetъpia, бъtъ denapĭ de 2 opĭ maĭ бъnĭ, aшa ка съ вie eaрьшĭ 100 denapĭ пpe 1 fлopentinъ de aъpъ; eлъ бъtъ шi гpoшĭ de кътe 5 denapĭ simплi, 20 гpoшĭ пpe 1 fлopentinъ de aъpъ. — Sъntъ Владislaвъ II se înкъpкъ eaрьшĭ monetъpia, aшa înкътъ ацiъnse fлopentinъль de aъpъ ла 200 шi ла 300 denapĭ, шi пpe timпъль бътъieĭ de ла Мохачĭ se sъi шi maĭ tape.

Fepdinandъ I pestъpъ eaрьшĭ monetъpia, eлъ бътъ fлopentinĭ de aъpъ de мъpimea opdinapъ, шi алцiĭ de мъpime maĭ miкъ sъnтъ nъmeлe de *Penanĭ* de aъpъ, din кapi 100 fъчea 71 fлopentinĭ de aъpъ; бътъ monete de apцintъ mapĭ de 1 ънцъ pomanъ, дpentъ pепpesentante алъ Penanълъi de aъpъ, împъpцitъ în 60 кpъчiapĭ, (кpъчiapiъль de atъnчĭ кътъ $1/4$ кpъчiapĭ modepnĭ). 84 atapĭ кpъчiapĭ se da пentpъ 1 fлopentinъ de aъpъ. Ла annъль 1561 бътъ алтъ fлopintъ de apцintъ, чеva maĭ miкъ, de $5/6$ ънцъ pomanъ, saъ de $4/5$ ънцъ de Колonia, saъ de $2/3$ ънцъ de Bienna, кape fлopint împъpцitъ (în 60 кpъчiapĭ (кpъчiapiъль de atъnчĭ кътъ 2 кpъчiapĭ modepnĭ) пpodъsse ъpмътopiъль компътъ: 1 fлopintъ de apцintъ faчe 60 xri; 1 кopoнatъ saъ taлepъ, pъsпънzътopiъ ънъi Penatъ de aъpъ, 75 xri; 1 fлopentinъ de aъpъ, 104 xri.

V. Ла Konstantinoпoлi în pestimпъль aчеsta se aшezasse denapiъль (aspъ, акцia) de $1/400$ лiбpъ pomanъ, eapъ sъnтъ Selimъ I шi Soлimanъ se întpodъsse denapiъль de $1/500$ лiбpъ pomanъ, кape цinъ шi sъntъ Selimъ II (1512- -1574).

Întpe aчеstea se sъi aъpъль maĭ în tótъ Еъpoпa ла pъпopiъль 1: 12. Компътъль se fъчea aшa: 40 asppĭ faкъ 1 лeъ saъ 1 пiastpъ, (de o мъsъpъ къ 1 fлopint de 60 xri de aĭ лъi Fepdinandъ); 50 aspri faкъ 1 sълtaninъ, (de o мъsъpъ къ 1 penanъ de aъpъ, saъ 1 кopoнatъ impepiaлъ, saъ pегaл, peaл, skъtъ); 60 aspri faкъ 1 zekinъ saъ fлopentinъ de aъpъ. — În Italia se sъise fлopentinъль de aъpъ ла 7 $1/2$ лipe.

Dъпъ moaptea лъi Sълimъ II înчепъpъ aspriĭ a se miкшopa шi a se adълtepa, къ înчетъль se pedъssepъ ла $1/600$ napte de лitpъ, шi лeъль se sъi ла 60 aspri, aпoĭ пpe ла annъль 1600 se pedъssepъ ла $1/800$ napte de лitpъ, лeъль se sъi ла 80 aspri: къpъndъ se pedъssepъ aspriĭ ла $1/1000$ napte de лitpъ, лeъль se sъi ла 100 aspri; шi sъnтъ Ібpaximъ I пpe ла annъль 1624 se pedъssepъ aspriĭ кiapъ ла $1/1200$ napte de лitpъ, лeъль se sъi ла 120 aspri, шi fъчea înкъ totъ a $1/10$ napte de лiбpъ de apцintъ. Atъnчĭ se întpodъsse metodъль de a nъmepa tpeĭ aspri пpe ъnъ пapa, шi 40 пapaлe пpe 1 лeъ. Лeъль totъ epa aшa de mape înкътъ fлopentinъль de aъpъ fъчea nъmaĭ 1 лeъ шi 6 пapaлe, aпoĭ 1 лeъ 8, 10 шi 12 пapaлe; пpeкъndъ în Itaлia fъчea 10 лipe de apцintъ, шi ла Dъnъpe 2 fлopinцĭ (кapĭ în Цepmania se кomпъta în кътe 60 кpъчiapĭ, eapъ în Tpansiлvania în кътe 100 denapĭ).

În Цepmania sъnтъ Fepdinandъ II se бътъpъ fлopinцĭ de apцintъ de кътe $5/8$ de ънцъ pomanъ saъ de $3/5$ de ънцъ de Колonia, saъ de $1/2$ de ънцъ de Bienna, împъpцiцĭ în 60 xri, (кpъчiapiъль în вaлoape de 1 $1/2$ xr. aъstpiaкъ modepnъ). Atъnчĭ înчепъ компътъль: 1 fлopint de apцintъ faчe 60 xr; 1 Taлepъ faчe 1 fл. 20 xri; 1 Кopoнatъ faчe 1 fл. 30 xri; 1 penanъ de aъpъ faчe 1 fл. 48 xri; 1 fлopentinъ de aъpъ faчe 2 fл. 24 xri. Къpъndъ dъпъ aчеea se sъi fлopentinъль de aъpъ ла 3 fл., ла 3 fл. 30 de xri. шi ла 4 fл., шi пpin stpiкapea бaнiлopъ de apцintъ ла Bpandeбъpгъ ла 9 fл бa кiapъ ла 16 fл.

Sъnтъ Леoпoлdъ I se бътъpъ fлopinцĭ de $5/12$ de ънцъ pomanъ, saъ de $2/5$ de ънцъ de Колonia, saъ de $1/3$ de ънцъ de Bienna, împъpцiцĭ în 60 xri. de мъpimea шi вaлoapea чeлopъ de aкъmъ. Atъnчĭ se întpodъsse компътъль: 1 fлopint de apцintъ faчe 60 xri; 1 Taлepъ miкъ faчe 1 fл. 30 xri; 1 T. mape faчe 2 fл.; 1 Кopoнatъ faчe 2 fл. 15 xri; 1 Penanъ de aъpъ faчe 3 fл. 10 xri; 1 fлopentinъ de aъpъ faчe 4 fлopinцĭ de apцintъ.

Întpe annĭ 1662 — 1696 se бътъpъ гpoшĭ mapĭ (Mapianĭ) de кътe 15 xri, шi de кътe 6 xri, кapĭ aпoĭ se pъdiкapъ ла пpeцъ de 17 xri, шi de 7 xri; assemine se бътъpъ гpoшĭ miчĭ de 3 xri, шi mezinĭ (notopĭ) de 1 $1/2$ xri.

Ла annъль 1752 se fъкъ коnвenцiъnea întpe Аъstpia шi Бaвapia пentpъ бaтepea бaнiлopъ, în ъpma къpeia se defini, кa din mapкa de Колonia съ se бatъ 20 fлopinцĭ de apцintъ; eapъ din

чеа de Bienna 24 флоринцĭ de арџинтȣ; din марка de аȣрȣ de Колонia съ se батъ 67 флорентинĭ de аȣрȣ. Дȣпъ ачеastъ конвенціȣне se бътȣръ бȣкъцĭ de арџинтȣ. de 2 фл., de 1 фл., de 30 xri, de 20 xri, de 17 xri (Маріанi), de 12 xri, de 7 xri, de 3 xri (грошĭ), de 1 ½ xri (mezinĭ, потопĭ) шi de 1 xr.

VI. Ла аннȣлȣ 1760 se декретъ ка банiĭ търнȣцĭ съ se батъ нȣмаĭ de арамъ. Se бътȣръ крȣчіарĭ шi цiȣмътъцĭ de крȣчіарĭ апоĭ грошĭ de 3 xri шi de 6 xri. În анніĭ dintъiȣ se бътȣръ нȣмаĭ 48 xri din ȣнȣ пȣndȣ de арамъ de Bienna, дȣпъ ачееа 72, маĭ în ȣрмъ 120 xri. Ла аннȣлȣ 1807 se бътȣръ бȣкъцĭ de арамъ de кътe 15 xri, шi de кътe 30 xri, de мърimea ȣнȣĭ лотȣ de Bienna. Ла аннȣлȣ 1811 se devалвaръ бȣкъціле de 15 xri ла 3 xri, шi челе de 30 xri ла 6 xri. Ла аннȣлȣ 1816 se бътȣръ крȣчіарĭ конвенціоналĭ 64 din ȣнȣ пȣndȣ de арамъ de Bienna. Чеĭ бътȣцĭ маĭ înainte se девалваръ de ла 2 ½ ла 1 xr; чеĭ noĭ de 3 шi чеĭ векĭ de 15 ла 1 ½ xri, чеĭ de 6 se опріръ, іаръ чеĭ de 30 se девалваръ ла 2 ²⁄₅ xri.

Ръпортȣлȣ аȣрȣлȣĭ кътре арџинтȣ se sȣi ла 1: 15. Ȣнȣ декретȣ de ла аннȣлȣ 1784 defisse прецȣлȣ флорентинȣлȣĭ de аȣрȣ ла 4 фл. 30 xri de арџинтȣ, saȣ ла 2 коронацĭ. Ачестȣ прецȣ în арџинтȣ ремасе аȣрȣлȣĭ nескимбатȣ пънъ în zиȣа de astъzĭ, даръ în арамъ se sȣi пънъ ла 11 фл. 15 xri; шi кълдȣ ȣмбла бȣкъціле de 15 xri шi de 30 xri, дȣпъ прецȣлȣ însemnatȣ пре дънsеле se sȣi флорентинȣлȣ de аȣрȣ ла 56 фл. 15 xri: девалвареа скъзȣ ла 11 фл. 15 xri, шi маĭ în ȣрмъ ла 4 фл. 30 xri de арџинтȣ.

Nota. Fiindȣ къ ръпортȣлȣ аȣрȣлȣĭ кътре арамъ este ка 1: 1000, шi къ din 1 пȣndȣ аȣstріакȣ de аȣрȣ se факȣ 160 флорентинĭ de аȣрȣ, шi къ прin ȣрмаре нȣмаi 6 ¼ пȣnzi de арамъ se дȣȣ пентрȣ 1 флорентинȣ de аȣрȣ: de ачееа I, кълдȣ se бътеа 48 xri din 1 пȣndȣ de арамъ) флорентинȣлȣ нȣ se пȣтȣ sȣi престе 5 флоринцĭ de арамъ; II) кълдȣ se бътеа 72 xri din 1 пȣndȣ de арамъ, нȣ se пȣтȣ sȣi престе 7 фл. 30 xri de арамъ; III) кълдȣ se бътеа 120 xri нȣ se пȣтȣ sȣi престе 13 фл. 20 xri de арамъ; IV) кълдȣ se бътеа 42 ⅔ бȣкъцĭ de кътe 15 xri, saȣ 640 атарĭ крȣчіарĭ din 1 пȣndȣ de арамъ, нȣ se пȣтȣ sȣi престе 66 фл. 40 xri, V) кълдȣ se бътеа 32 бȣкъцĭ de кътe 30 xri saȣ 960 атарĭ крȣчіарĭ din 1 пȣndȣ de арамъ, нȣ se пȣтȣ sȣi престе 100 флоринцĭ de арамъ, fiindȣ къ атȣнчĭ банiĭ de арамъ арȣ fi ацiȣнsȣ а fi марфъ кȣратъ, adeкъ арамъ крȣдъ пентрȣ кълдърĭ saȣ алте васе saȣ instрȣменте. Ла I) statȣлȣ къштігъ 30 xri; ла II) къштігъ 2 фл. 30 xr. (fiindȣ къ în кȣрsȣ se череа 5 фл. пентрȣ 1 флорентинȣ de аȣрȣ); ла III) къштігъ 2 фл. 5 xri, (fiindȣ къ în кȣрsȣ se череа 11 фл. 15 xri, пентрȣ 1 флорентинȣ de аȣрȣ); ла IV) къштігъ 10 фл. 25 xri (fiindȣ къ în кȣрsȣ se череа 56 фл. 15 xri пентрȣ 1 флорентинȣ de аȣрȣ); ла V) къштігъ 43 фл. 45 xri (fiindȣ къ în кȣрsȣ se череа totȣ 56 фл. 15 xri пентрȣ 1 флорентинȣ de аȣрȣ), ва съ zікъ къштігъ апроапе de цiȣмътate. Ла аннȣлȣ 4816 se бътȣръ 64 xri din 1 пȣndȣ de арамъ: massimȣлȣ пентрȣ 1 флорентинȣ de аȣрȣ ар fi 6 фл. 40 xri, къштігȣ 2 фл. 10 xri. Ла аннȣлȣ 1851 se бътȣръ 102 4 xri din 1 пȣndȣ de арамъ; massimȣлȣ пентрȣ 1 флорентинȣ de аȣрȣ ар fi 10 фл. 40 xri, къштігȣ 6 фл. 10 xri. Даръ fiindȣ къ în кȣрsȣ se черȣ 6 атарĭ флоринцĭ пентрȣ 1 флорентинȣ de аȣрȣ, къштігȣлȣ е нȣмаĭ de 4 фл. 40 xri, adeкъ апроапе de цiȣмътate.— Din тoate ачестеа se веde къ însemnътȣра пȣсъ пре арамъ, кълдȣ кредітȣлȣ stъ біне, поте дȣпліка прецȣлȣ арамеĭ, даръ кълдȣ stъ ръȣ, нȣ'лȣ поate sȣi престе прецȣлȣ de марфъ.

VII. Ла Konstantinopoli de пре timпȣлȣ лȣĭ Ібрахімȣ I (1640—1648) începȣ a se редȣче леȣлȣ de ла ¹⁄₁₀ парте de лівръ de арџинтȣ, ла ¹⁄₁₂ парте, апоĭ пре ла аннȣлȣ 1700 ла ¹⁄₁₅ парте de лівръ de арџинтȣ; флорентинȣлȣ de аȣрȣ se sȣi ла 2 леĭ (identiчĭ кȣ Талерiĭ de кътe 2 флоринцĭ). Пънъ ла аннȣлȣ 1750 скъзȣ леȣлȣ ла ¹⁄₂₀ парте de літръ de арџинтȣ; флорентинȣлȣ de аȣрȣ se sȣi ла 3 леĭ (Identiчĭ кȣ Талерiĭ de 1 фл 30 xri). Пънъ ла аннȣлȣ 1775 скъзȣ леȣлȣ ла ¹⁄₃₀ парте de літръ de арџинтȣ; флорентинȣлȣ de аȣрȣ se sȣi ла 4 леĭ 20 парале (леiĭ identiчĭ кȣ флоринціĭ de арџинтȣ конвенціоналĭ). Пънъ ла аннȣлȣ 1800 скъзȣ леȣлȣ ла ¹⁄₆₀ парте de літръ de арџинтȣ; флорентинȣлȣ de аȣрȣ se sȣi ла 9 леĭ; пънъ ла аннȣлȣ 1825 скъзȣ леȣлȣ ла ¹⁄₁₀₀ парте de літръ de арџинтȣ, флорентинȣлȣ de аȣрȣ se sȣi кȣррълдȣ ла 20 леĭ, шi ла аннȣлȣ 1830 ла 30 леĭ, ла 1831 ла 31 леĭ, ла 1832 ла 32

леї. În пріпчіпателе ротъпе se staбілі пептрв bistiepie flopentinвлв de аврв ла 31 $^1/_2$ леї. Даръ ла Konstantinopoлі кpeskв кв аппвлв, ші ацівпse пъпъ ла аппвлв 1840 ла 40 леї, еаръ ла аппвлв 1850 ла 50 леї.

În annії de кврръпdв se бъtвръ ла Konstantinopoлі statepї saв didpaxme (двплоnї) de аврв, de къte $^1/_{50}$ de ліеръ de аврв în валоаре de къte 100 леї (centussari), ші алції maї mічї, de a чіпчеа парte de statepв, de къte 20 леї (vicessari saв vicussari), de къte 10 леї (decussari), de къte 5 леї (cincessari), ші de къte 2 $^1/_2$ леї (sestertii). Двпъ ачеаstъ ашеzаре a валілорв, statepвлв saв didpaxmвлв de аврв прецвеште ла Konstantinopoлі $^1/_3$ парte de ліеръ de арџіntв, вікввsapівлв $^1/_{15}$ парte, декввssapівлв $^1/_{30}$ парte, чіпчеssapівлв $^1/_{60}$ парte, sestepцівлв $^1/_{120}$ парte, ші assapівлв (левлв, лівелла), $^1/_{300}$ парte de ліеръ de арџіntв*); еаръ în арамъ statepвлв saв didpaxmвлв de аврв прецвеште 20 літре, вікввsapівлв 4, декввssapівлв 2, чіпчеssapівлв 1 літръ de арамъ, sestepцівлв $^1/_2$ літръ ші assapівлв (левлв, лівелла) a $^1/_5$ парte de літръ de арамъ, пріп врмаре este аша de маре ка assapівлв pomanв кътръ finitвлв резбелвлві I пвнікв; еаръ кв 50 de annї maї înainte (пре ла 1800) fвsse de 5 opї maї маре, adeкъ кіарв de мъріmea assapівлві pomanв înainte de резбелвлв пвнікв (quantum as antiquus noster ante bellum punicum pendebat), ші кв 4 sекле maї înainte fвsse de мъріmea decussis romani.

*) Se înцелеце din ачеаsta, къ аврвлв este maї skвmпв ла Konstantinopoлі de kътв în toaтъ Европа, къчї stъ кътре арџіntв ка 1: 16. 5. Din ачеаstъ кавсъ монетеле de арџіntв de 20 леї, de 10 леї, de 5 леї, пв по в sъ ціпъ еквілібрівлв кв челе de аврв кoppesпвnzътoape лорв, ші statepвлв s'aв sвitв аквмв de ла 100 ла 116 леї de арџіntв. Spe a ціne валоареа indikатъ пре монетеле de аврв гввернвлв е konstpinsв аквмв a ревърsa монетеле de арџіntв ші a бате алтеле двпъ ръпортвлв indikатв de noї, adeкъ de a фаче левлв de $^1/_{300}$ парte de ліеръ de арџіntв.

Komвnікаціvnї sчіentіfіче mічї.

Пînza tpansпаpentъ.

Еate о прескрiпцівне d'a фаче пînza tpansпаpentъ каре este atîta de тpeбвінчіоасъ пептрв десемпъторії ші архітекції. Съ іеа 8 пърці вntв de тepбentinв, 8 пърці вntв de pічіnв, 2 пърції балsamв de канада, 1 парte балsamв de копаіhв, съ ле аmestiче ші съ пвіъ пе пînza fіnъ (mвsselinв) к'о бвpete, съ fакъ sвлв din mвsselinв ші съ'лв ласе аша 36 de ope, атвпчї о съ fie mвsselinв пътрвпsв de ачеste матерії. Se рeпeteазъ ачеаstъ onерацівнa doъ, треї ope, съ вsвче пînza ші ва авеа пînzъ tpansпеpinтъ.

Spвma de mape аpt'fічіалъ.

În Франчіа a гъsitв чіne-ва о inвeнцівне d'a фаче вnв матеріалв каре semъnъ atîta кв spвma de mape natвралъ în kîtв nв е în stape nimenea a deosebi între ачеste doъ матерії. Еатъ квmв se kompвne ачеаstъ spвmъ de mape аpтifічіалъ. Съ іеа magnesiea (karbonica) съ о таіе în бвкъці кв колцврї ші s'o пвіe întр'о solвцівне de stiклъ flвidъ ші fepbinte, s'o ласе акоlo кîte-ва zіле, пе врмъ s'o skoaцъ ші s'o вsвче. Ачеаstъ onерацівне se репeтеазъ în maї mвлte pindвpї, пе врмъ se ласъ magnesiea съ se вsвче лвnї întpeцї; пeste 6—7 лвnї, magnesia s'a skimбатв în spвmъ de mape.

Обсервацівпіле meteopoлоџіче ла Бвквpeштї de ла 16—22 Івніе

Теmпepатвра двпъ tepmometpв лвї Reaumure, în вmбpъ.

	Dim. ла opa 6,	d. a. ла opa 4,	seapa ла opa 10.
Ла 16	13,5	18,5	15
Ла 17	14,5	17	15
Ла 18	15	17	15
Ла 19	15	17	15
Ла 20	17	21,5	17
Ла 21	18,5	18,5	17
Ла 22	18	21	17
Теmпepатвра de mizлок	15,9	16,3	15,9

Бароmeтрв а варіатв între 326 ші 328 лініі de Паpisв.

Чінчї zіле de плоае, нічї о zі seninв.

Тіпърітв în Тіпографіа Колеџівлвї Sf. Saba.